

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

počínaje lednem 2015 bude péči Institutu výzkumu školního vzdělávání Pedagogické fakulty MU vydáván Newsletter Didactica viva – iniciativy za oživení didaktiky, který bude v měsíčním intervalu zasílán na e-mailové adresy příznivců didaktiky a učitelského vzdělávání.

- Nechcete-li Newsletter Didactica viva odebírat, zašlete prosím e-mail ve znění „vyřadit z adresáře“ na adresu: IVSV@ped.muni.cz

Přestože iniciativa za oživení didaktiky má být progresivní, je jí vlastní spíše konzervativní postoj.

- Svým příklonem k obsahově zaměřenému přístupu, snahou o znovuobjevení významu faktického vědění, svojí pro-školní orientací a tahem ve prospěch učitelského profesionalismu chce nabízet protiváhu vůči opačně orientovanému trendu, který v současnosti představuje produkce společností typu *EDUout*.
- Didactica viva si mj. klade za cíl **spravovat publikační platformu**, na níž by se tříbila obecně pedagogická, (oborově) didaktická, kurikulární i pedeutologická argumentace vůči rychlým zjednodušujícím sloganům typu: *Školy neučí, co sháníme... Učit není třeba, stačí jen s dětmi být... V nejhorším půjde na pajdák... V newsletteru bude mj. odkazováno na texty, které budou na citovaná zjednodušení reagovat trpělivým vysvětlováním.*

Newsletter Didactica viva bude na pozadí aktuálního dění ve vzdělávací politice přinášet:

- **Odkazy na podnětné příspěvky** (studie, analýzy, bilance, rozvahy, komentáře) z oblasti didaktiky, kurikula a učitelského vzdělávání.
- **Informace o dění** v profesním společenství učitelů, oborových didaktiků, pracovníků ve výzkumu vzdělávání.

- **Didactica viva** je zastřešujícím označením pro snahy směřující k zpřístupnění a oživení didaktiky.
- Didactica viva reaguje na nové **poznatky** pedagogických, psychologických a didaktických **výzkumů** a pokouší se je **zhodnotit pro školní praxi**.
- Didactica viva staví na **kazuistickém přístupu** – pracuje s případovými studii, které vzejdou z **rozvíjejících hospitací**.
- Cílem rozvíjejících hospitací je **podporovat učitele ve zlepšování výuky**, a tudíž v jejich **profesním rozvoji**.
- Rozvíjející hospitace pracují na principu **metodiky 3A**: anotování – analyzování – alterování výukových situací.
- Rozvíjející hospitace se realizují v **profesních společenstvích**, které vedle praktiků zahrnují i teoretiky a výzkumníky.
- Profesní společenství pracují např. formou **profesních (video)klubů**, které jsou na PdF MU nabízeny jako příležitost pro profesní rozvoj učitelů, nebo **inkubačních center**, které působí na PdF UK.
- Didactica viva prezentuje své aktivity prostřednictvím **DiViWebu**.
- DiViWeb je **prostředím pro komunikaci a sdílení didaktického vědění**, slouží k podpoře profesního společenství při zkvalitňování výuky.

Tomáš Janík

<http://www.ped.muni.cz/didacticaviva/>

ODKAZY NA PŘÍSPĚVKY (PŘELOM ROKU 2014/2015)

- V časopise **Pedagogická orientace** vyšla studie Jana Slavika et al. [Zkoumání a rozvíjení kvality výuky v oborových didaktikách: metodika 3A mezi teorií a praxí](#), ve které autoři popisují podstatu přístupu Živé didaktiky.
- V časopise Komenský a na DiViWebu byla zveřejněna **didaktická kazuistika** Lucie Ziembové s názvem [Jak zjistit délku kružnice \(obvod kruhu\) aneb jak na to šel Archimédés](#).
- Nestor české didaktiky – profesor Josef Maňák oslavil významné životní jubileum – **laudatio** mu mezi jinými připravil Vlastimil Švec: [Aktivita a tvořivost v Maňákově pojetí a jeho pedagogické činnosti](#).
- K problémům **kurikulární reformy, kultury učení a učitelského vzdělávání** se v širších souvislostech vyjadřuje v rozhovoru pro [online.muni.cz](#) Tomáš Janík.
- V nakladatelství Karolinum vyšla koncem roku 2014 kniha s názvem **Fenomén výchovy a učitelská etika povolání**. Naděžda Pelcová a Ilona Semrádová se v ní zabývají povahou **výchovy jako specifického lidského jednání**. Autorky sledují nutné proměny výchovného vztahu a vymezují základní rozdíly mezi výchovou a činnostmi, které sice také ovlivňují a formují osobnost člověka, ale s dobrou výchovou nemají nic společného (vedení, školení, výcvik, drezura, manipulace, ovlivňování).

INFORMACE O DĚNÍ (PŘELOM ROKU 2014/2015)

- Výstupy z konference **Standardy a kariérní systémy v učitelské profesi: zahraniční přístupy a česká cesta**, která se konala 27. listopadu 2014 na Pedagogické fakultě MU byly zveřejněny v časopise Orbis scholae 3/2014: www.orbisscholae.cz
- 26.–27. března 2015 se na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích uskutečnil výroční konference České pedagogické společnosti s názvem **Škola a její křížovatky**: <http://www.cpds.cz/konf15.htm>
- 1.–2. června 2015 se na Technické univerzitě v Liberci uskutečnila konference **Výchova a vzdělávání v poutech totalitárního myšlení a systémů**: <http://vychova-vzdelavani-totalita.fp.tul.cz/cz/>